

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219202678
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:6219202678.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľa/manžela/otca: E. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. Š. XXX/XX, L.Ľ. Q., právne zastúpený: JUDr. Rudolf Žikla, advokát so sídlom Tichá 18, Košice, proti odporkyni/manželke/matke: D. Z., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. Y. XXX, právne zastúpená: JUDr. Andrej Bryja, advokát, so sídlom Hviezdoslavova 49, Námestovo, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: E. Z., nar. XX.XX.XXXX, a P. F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, takto

rozhodol:

I. Manželstvo E. Z., nar. XX.XX.XXXX, a D. Z., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v N. Y., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N. Y., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. X, sa r o z v á d z a.

II. Maloleté deti E. Z., nar. XX.XX.XXXX, a P. F. Z.Š., nar. XX.XX.XXXX, sa z v e r u j ú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia s ú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého E. Z., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 130 Eur mesačne, a na výživu mal. P. F., Z., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 120 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Styk otca s maloletými deťmi s a n e u p r a v u j e.

VI. Žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Veľký Krtíš 09.12.2019 žiadal, aby súd manželstvo navrhovateľa a odporkyne rozviedol, mal. P., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude mal. P. zastupovať a spravovať jej majetok a mal. E., nar. XX.XX.XXXX, zveril do výchovy a opatery matky, ktorá bude oprávnená mal. E. zastupovať a spravovať jeho majetok. Na pojednávaní dňa 26.11.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu otec uviedol, že navrhuje zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky a čo sa týka výživného, aby súd rozhodol v intenciách rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11P/13/2019.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že postupom času sa v manželskom zväzku účastníkov konania začali prejavovať rôzne nezhody, nedorozumenia, ktoré prerastali v manželské hádky, výmeny

názorov a zo strany manželky vyústili aj do fyzickej inzultácie navrhovateľa. Potýčky sa opakovali a po jednej z nich, po tom čo súd manželovi zakázal prítomnosť v rodine a prístup k rodine, manžel od rodiny odišiel. Má indície, že manželka mala mimomanželské známosti, dokázať to však nevie. S manželkou sú rozdielne povahy a majú rozdielne názory na život, výchovu detí, vzťahové problémy, atď. Od augusta 2018 žijú trvalo oddelene, nevedú spoločnú domácnosť, spolu nehospodária, majú oddelené financie. Ich vzťahy sú vyhrotené a nanajvýš antagonistické.

3. Manželka k návrhu uviedla, že po narodení dcéry sa medzi nimi začali hádky a nehody hlavne vo výchove detí, z manželovho obviňovania z nevery, ku ktorej nikdy nedošlo, manželovho požívania alkoholu a sklonom k vyhrážaniu ublížením na zdraví a aj následného fyzického ublíženia. Manžel míňal peniaze na svoje voľnočasové aktivity, hoci boli v dlhoch za ubytovanie. Posledný konflikt s manželom skončil agresívnym napadnutím zo strany manžela 30.12.2017, následne bol manželovi predbežným opatrením nariadené okamžité opustenie domácnosti a povinnosť platiť výživné. S deťmi sa stretával len sporadicky, výživné platil len do mája 2018. Následne odišiel z Írska späť na Slovensko. Manžel od tej doby mal deti nevidel. Výživné určené rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11P/13/2019 manžel neplatí v celej výške, platí len 60 EUR mesačne, namiesto 240 EUR mesačne.

4. Uznesením č. k. 12P/21/2020-62 zo dňa 21.05.2020 ustanovil súd mal. deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník vypracoval správu zo zisťovania pomerov mal. detí. zo dňa 16.06.2020. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že odporúča mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť o deti zabezpečuje viac ako dva roky sama. Deti majú zabezpečené podmienky pre ich zdravý vývin. Od podania správy k zmene došlo len k tomu, že mal. P. začala navštevovať základnú školu a s tým došlo aj k zvýšeniu výdavkov na zabezpečenie školských potrieb a iných potrieb u školáka, na čo by mal súd prihladiť pri určení výšky výživného.

5. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti manžela, nakoľko ten svoju neúčast' ospravedlnil priamo na pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Dôvodom neúčasti mala byť karanténa v súvislosti s COVID-19, o čom však manžel nepredložil žiadny dôkaz. Manžel súhlasil s konaním pojednávania v jeho neprítomnosti.

6. Návrh na začatie konania manžel podal na Okresnom súde Veľký Krtíš, avšak vzhľadom k tomu, že manželia nemali spoločné bydlisko na území Slovenskej republiky, ale v Írsku, miestne príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci bol všeobecný súd manžela, ktorý návrh nepodal, t.j. Okresný súd Námestovo.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis - najmä návrhom na začatie konania, rodnými listami mal. detí, prekladom ochranného príkazu z 10.01.2018, lustráciami v Sociálnej poisťovni, vyjadrením manželky, sobášnym listom, správou kolízneho opatrovníka z zisťovania pomerov mal. detí zo dňa 16.06.2020, správou Psychologického klinického pracoviska Námestovo zo dňa 04.07.2019 k mal. E., správou Psychologického klinického pracoviska Námestovo zo dňa 04.07.2019 k mal. P., oznámením súdneho exekútora z 22.07.2020 a upovedomením o začatí exekúcie vo veci 45Ex 254/20, sumarizáciou mesačných a ročných výdavkov mal. detí, potvrdením o príjme matky, poštovými poukazmi - úhrada výživného na mal. deti (č.l.102), rozhodnutiami o prijatí mal. detí do základnej umeleckej školy, rozhodnutiami ÚPSVaR Námestovo o priznaní náhradného výživného na mal. deti, vylúchom manželky, a listín tvoriacich súdny spis v konaní sp. zn. 11P/13/2019.

8. Obaja účastníci sa zhodli, že súd môže v plnej miere vychádzať zo zistení a záverov získaných v konaní sp. zn. 11P/13/2019, nakoľko v uvedenom spise uvádzané zistenia a závery sú stále aktuálne. Vo veci sp. zn. 11P/13/2019 vydal Okresný súd Námestovo rozsudok dňa 16.01.2020 a ten bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/20/2020 z 24.09.2020. Nakoľko však na pokyn manžela nebol jeho právny zástupca oprávnený uzatvoriť rodičovskú dohodu, súd vydal aj v časti týkajúcej sa úpravy rodičovských práv a povinností na čas po rozvode meritórne rozhodnutie.

9. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

10. Podľa § 23 ods.2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

11. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v N. Y., a toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N. Y., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. X. V prípade oboch ide o prvé manželstvo. Pochádzajú z neho dve maloleté deti: E. a P.. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2018. Obaja sa zhodujú, že ich manželstvo má už iba formálny charakter a nemajú záujem na obnovení manželstva.

12. Na základe vyššie opísaného skutkového stavu súd dospel k názoru, že manželstvo účastníkov konania nie je funkčné a ani jedna zo strán nemá záujem na tom, aby sa pokúsili o obnovu manželského spolužitia. Súd má preto za to, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Podľa názoru súdu možno za hlavnú príčinu rozvratu manželstva označiť dlhodobu pretrvávajúcu nezhody a rozdielnosť pováh účastníkov konania.

13. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

15. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

17. Podľa § 32 ods. 2 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav a následne vec právne posúdil nasledovne: Súd zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o mal. deti stará nepretržite od ich narodenia a po odchode otca zo spoločnej domácnosti začiatkom roka 2018 je jediným rodičom, ktorý im poskytuje osobnú starostlivosť. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Otec sa správa voči mal. deťom nezodpovedne, čo sa odzrkadľuje tak v neexistujúcej osobnej starostlivosti, neexistujúcom stretávaní sa s mal. deťmi ako aj pri neplatení výživného na mal. deti. Po tom, ako bolo otcovi súdom v Írsku nariadené opustiť a nevstupovať do miesta pobytu mal. detí a ich matky z dôvodu bezprostredného rizika závažného ublíženia matke a mal. deťom, otec neprejavoval skutočný záujem o mal. deti. Zo psychologického vyšetrenia mal. E. vyplýva, že on ťažko znáša nezáujem otca o neho. Zo psychologického vyšetrenia mal. P. vyplýva, že ústrednou osobou v jej živote je matka. Napriek uvedenému však súd nezistil takú intenzitu zanedbávania rodičovských povinností, aby bolo v tejto chvíli potrebné rozhodnúť o obmedzení rodičovských práv otca a súd určil, že obaja rodičia budú oprávnení a povinní mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

25. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11P/13/2019 zo dňa 16.01.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/20/2020 z 24.09.2020, bola otcovi určená povinnosť prispievať na výživu mal. E. sumou vo výške 130 EUR/mesiac a na výživu mal. P. sumou vo výške 110 EUR/mesiac. Súd mal za zistené, že mal. E. navštevuje 4. ročník ZŠ N. Y., navštevuje anglický a cykloturistický krúžok, navštevuje základnú umeleckú školu. Mal. P. nastúpila do 1. ročníka základnej školy. Obe deti sa stravujú v škole. Matka okrem základných výdavkov na stravu, bývanie, oblečenie, hygienu a školu má zvýšené výdavky aj na cestovnom, vreckovom, ďalej uviedla výdavky súvisiace so vzdelávaním mal. detí, spojené tak s vyučovacím procesom ako aj inými školskými a mimoškolskými aktivitami (nákup školských pomôcok, výdavky spojené so školskými výletmi a inými záujmovými aktivitami spojenými so vzdelávaním, voľným časom a pod.). Matka je zamestnaná na polovičný úväzok z čoho má príjem 260 EUR/mesiac v čistom, ďalej poberá prídavky na dve deti 50 EUR/mesiac, otec je posielal výživné na mal. deti 60 EUR/mesiac, iné príjmy nemá. Býva spolu s mal. deťmi v rodinnom dome svojich rodičov, spolu s deťmi obývajú poschodie, kde mal. deti majú svoju izbu, ktorá je zariadená a prispôsobená potrebám mal. detí. Matka s mal. deťmi užívajú spoločné priestory domu a stravujú sa so starými rodičmi. Výdavky matky na bývanie a stravu sú 260 EUR/mesiac, obedy pre obe mal. deti spolu 16 EUR/mesiac, družina pre obe mal. deti spolu 10 EUR/mesiac, hudobná škola obe mal. deti spolu 16 EUR/mesiac, oblečenie na mal. deti spoločne 27 EUR/mesiac, ZRPŠ a výdavky na školu spolu 16 EUR/mesiac. Oproti obdobiu kedy bolo naposledy rozhodované o výživnom pre mal. deti, sa výdavky zvýšili v súvislosti s tým, že mal. P. začala navštevovať základnú školu. Ide o výdavky na družinu, cestovanie, školské pomôcky, ZRPŠ, hudobnú školu náklady na hudobné nástroje. Vo vzťahu k mal. E. sa oproti času posledného rozhodovania o výživnom na neho nezmenili žiadne podstatné okolnosti. Nakoľko otec sa na pojednávanie nedostavil, ale zároveň súhlasil s tým aby sa pojednávalo bez jeho prítomnosti a aby sa vychádzalo zo zistení a záverov, ktoré vzišli z konania sp. zn. 11P/13/2019, a z dôvodu, že ani právny zástupca nevedel uviesť presné informácie o tom, kde otec v súčasnosti pracuje, kde žije, aké

sú jeho príjmové a majetkové pomery súd vychádzal zo zistení a záverov učinенých v konaní sp. zn. 11P/13/2019. V uvedenom konaní bolo zistené, že otec býva v jednoizbovom prenajatom byte v Q., platí nájomné 330 EUR/mesiac spolu s energiami, jeho čistá mesačná mzda bola cca 1000 EUR. Ďalej otec uviedol ako výdavok pohonnej hmoty mesačne vo výške 300 € (cesta do práce, vozidlo patrí jeho rodičom), mesačné výdavky spojené s údržbou uvedeného vozidla cca 200 € (bez pohonných hmôt), tiež uviedol, že spláca spoločné dlhy voči VÚB, a.s, vo výške 16.046,14 EUR, posledné mesiace spláca dlh v mesačnej splátke vo výške 25 EUR, za mobilné služby a internet platí mesačne spolu 20 EUR. Súd nespochybňuje výdavky otca na nájomné a energie 330 €, následne sú to základné výdavky na stravu, oblečenie, hygienu. Súd však neakceptoval za opodstatnené výdavky otca na pohonné hmoty a servis vozidla spolu vo výške 500 EUR/mesiac. Tieto výdavky nezodpovedajú tomu, že by mal vozidlo používať prevažne na pohyb po meste Q., a keby boli aj takéto výdavky pravdivé, ide vzhľadom k príjmu otca o nezodpovedné míňanie peňažných prostriedkov, ktoré by sa dali použiť aj na zvýšenie životnej úrovne jeho mal. detí. Vychádzajúc z oprávnených potrieb mal. detí a tiež zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov súd uložil otcovi prispievať na výživu mal. detí tak ako je určené vo výrokovej časti rozsudku.

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

28. O trovách súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a nepriznal ich žiadnemu účastníkovi, nakoľko neboli zistené také okolnosti, ktoré odôvodňovali jedného účastníka zaviazat' na náhradu trov, ktoré vznikli druhému účastníkovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.